

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

محسن مسرت
برگردان از: حمید بهشتی
۲۶ فبروری ۲۰۲۲

محسن مسرت

نامه سرکشاده به جنبش صلح

ممنوع ساختن سلاح های هسته نی را با ستراتیژی امنیت مشترک با هم بیندیشیم

فاجعه افغانستان نقطه عطفی برای ایالات متحده امریکا و نیز برای ناتو بود، که (علی رغم توافق جدید در مورد نحوه برخورد با روسیه در مناقشه اوکراین) شکاف عمیقی را در ناتو ایجاد کرده و مهمتر این که ایالات متحده را به طور قابل ملاحظه ای تضعیف نموده است. (۱) پیشتازی روسیه که اکنون به طرز شگفت انگیزی به خود اطمینان یافته و خواهان تضمیناتی در برابر گسترش ناتو به سمت شرق است و عدم نگرانی چین برای پیشبرد پروژه خویش به منظور "اتحاد مجدد سرزمین پدری" شواهد غیرقابل انکاری برای تغییر قدرت جهانی به ضرر ناتو می باشند. با این حال، نباید از این تضعیف ناتو نتیجه گیری اشتباه گرفت، که می تواند فاجعه بار شود.

ناتو به همان اندازه از فروپاشی فاصله دارد که ایالات متحده از خلع سلاح هسته نی. نیروهای منتفع از صدور تسلیحات نظامی، از جنگ آفرینی و از نقش هژمونی ایالات متحده، مانند مجتمع نظامی - صنعتی، بخش انرژی فسیلی - هسته نی و مراکز قدرت متعددی که با تکیه بر سیاستهای امپریالیستی و نژادپرستی رشد یافته اند، احتمالاً در آینده نیز قوی خواهند ماند و قادر خواهند بود با استفاده از کلیه روش های جنگ روانی و تبلیغاتی اکثریت امریکائی ها را به دنبال سیاستهای خود بکشانند..

خروج از ناتو، اما به کجا؟

به همین دلیل و همچنین به دو دلیل دیگر، به نظر من، زمان آن فرا رسیده است که جنبش صلح جهانی، در بعضی از مواضع سنتی خود، تجدید نظر کند:

اولاً، ایده «خروج از ناتو» بدون نشان دادن یک جایگزین مثبت و واقع بینانه قابل پذیرش عموم نیست، به همین دلیل نیز تاکنون این خواسته نتوانسته است حمایت اکثریت را به دست آورد. در این میان برای نمونه بخشی از سوسیال دموکرات های المان در قبال شعار "خروج از ناتو"ی حزب چپ با نگرش شبه دینی، شعار "اعتقاد به ناتو" را پیش شرط همکاریهای سیاسی می کنند.

با سیاست های در حال حاضر مسلط در ناتو و ستراتیژی غیرقابل انکار تهاجمی - هژمونیستی امنیتی آن، که تنها هدف آن در حفظ شیوه زندگی پر هزینه یک اقلیت کوچک ثروتمندان جهان برای دهه های آینده است، نه می توان به صلح رسید، نه می توان از فاجعه بحران آب و هوا جلوگیری نمود و قطعاً هم نه می توان به عدالت در جهان دست یافت. اما علی رغم این واقعیت می توان آینده ای بدون سلاح های هسته ای، بدون ناتو و بدون ایجاد امنیت از طریق قدرت نظامی را تصور نمود. زیرا جایگزین قابل اجرائی برای این دورنما عملاً وجود دارد: یکی از این جایگزین ها، که می تواند در خدمت همزیستی مسالمت آمیز ملل در جهان قرار گیرد، طرح امنیت و همکاری مشترک است. این طرح مبتنی بر همکاری و تفاهمی است که به طور ساختاری و پایدار امنیت هر کشور را به امنیت کشور دیگر پیوند می دهد. این ایده صلح که صدراعظم اسبق المان ویلی برانت و مشاورش اگون بار در دهه شصت قرن سابق برای سیاست جدید توجه به شرق کشور المان غربی آن زمان پایه گذاری نمودند و در این میان جزو بدیهیات سیاست خارجی در اروپا شناخته شده است، می بایست اساساً نه تنها موضوع اصلی صلح اروپا با روسیه باشد، بلکه برای آسیا با چین، برای خاورمیانه با ایران و اسرائیل و برای همه مناطق دیگر جهان، اساس برقراری صلح قرار گیرد، چیزی که در دهه های اخیر عمداً توسط سیاست تهاجمی و جنگی نومحافظه کاران ایالات متحده هدفمندانه و با موفقیت به عقب رانده شده است.

کنفرانس ستراتیژی جنبش صلح المان که برای فبروری ۲۰۲۲ با موضوع اصلی "امنیت مشترک" برنامه ریزی شده است گامی در مسیر درست است. اما جا داشت طراحان این کنفرانس، نگرشی فراتر از اروپا به سمت آسیا و خاور میانه به کار می بردند و این دورنمای مهم را در دستور کار خود قرار می دادند. ضمن این که گروهی از جنبش صلح المان مدتهاست در باره رویکرد کنفرانس همکاری و امنیت مشترک در خاورمیانه و نزدیک (KSZMNO) با موفقیت مشغول فعالیت می باشند و در گسترش اهمیت این ایده بی نقش هم نبوده اند. برای نمونه، دولت ایران با پیشنهاد ابتکار صلح هرمز در ۲۰۱۹ در محور اصلی ایده همکاری و امنیت مشترک درحوزه خلیج فارس فعال شده و از کلیه کشورهای همجوار با خلیج فارس درخواست به همکاری مشترک برای تأمین امنیت و آزادی کشتیرانی در این خلیج نمود، که این ابتکار در حال حاضر در مرحله مقدماتی قرار دارد.

ظریف: تمام کشورهای منطقه را به ابتکار اعتمادسازی میان یک دیگر تحت عنوان ابتکار "صلح هرمز" دعوت می کنم

روزنه امید برای معاهده منع سلاح های هسته ای ملل متحد

ثانیاً، معاهده منع سلاح های هسته ای که از جنوری ۲۰۲۱ لازم الاجراء شده و اکنون توسط ۸۶ کشور امضاء گشته است، و جنبش بزرگی که این پروژه را هدایت می کند نباید عقب بماند زیرا پنج کشور هسته ای: ایالات متحده، روسیه، چین، بریتانیای کبیر و فرانسه و متحدان ایالات متحده در ناتو، قاطعانه از به رسمیت شناختن تمایل ملت ها به عاری بودن جهان از سلاح های هسته ای امتناع می ورزند. بنابراین، باید دیدگاهی اندیشیده و تبیین گردد که برای جلب توجه قدرت های هسته ای به خلع سلاح هسته ای کارساز و امیدوارکننده باشد. البته ایالات متحده آمریکا - و اسرائیل در کنار آن - تقریباً به طور قطع آخرین قدرت هائی خواهند بود که حاضر خواهند شد داوطلبانه قدرت هسته ای خود و در نتیجه قدرت هژمونیک مبتنی بر آن را رها سازند. اما روسیه و جمهوری خلق چین که هر دو به مثابه حامیان امنیت مشترک هستند، اولین برندگان بزرگ جهان عاری از تسلیحات هسته ای خواهند بود و لذا می توان تصور کرد که هر دو این کشورها به چنین جهانی بیشتر تمایل خواهند داشت.

در واقع نیز، امنیت مشترک روسیه و چین با همسایگان غربی آنها تنها در صورتی قابل تصور است که این قدرت های هسته ای آمادگی خود را برای خلع سلاح هسته ای در مذاکرات ایجاد یک ساختار امنیتی مشترک به طور جدی نشان دهند. زیرا هیچ کشور غربی، نه در اروپا و نه در آسیا، حاضر به موافقت با امنیت مشترک با این کشورها بدون این که برتری هسته ای آنها زوده شوند، نخواهد بود. هر چه چشم انداز ساختاری امنیتی مشترک در اروپا با روسیه و در آسیا بین جاپان، کوریای جنوبی و دیگر کشورهای آسیای غرب گرا با چین بیشتر پیش رود، احتمال این که طرفداران قدرتمند هسته ای و هژمونیک در ایالات متحده آمریکا هم، مشروعیت سیاسی خود را برای ادامه سیاست های تخریبی و تهاجمی که دنبال می کنند از دست داده و مجبور گردند مذاکره بر سر خلع سلاح هسته ای را بپذیرند بیشتر می گردد. از این منظر، ستراتیژی امنیت مشترک، پنجره ای را برای خلع سلاح هسته ای باز می کند و بنابراین کلید بازنگری رویکرد امنیتی است. علاوه بر این، امنیت مشترک، بزرگترین سؤال برای ناتو بوده و به همین دلیل هم بهترین پاسخ صلحجویانه به این اتحاد نظامی تهاجمی است. با توجه به تحلیل فوق لازم به نظر می رسد که هر دو: پروژه صلح طلبانه امنیت مشترک و قرارداد بین المللی منع تسلیحات هسته ای با تکیه بر تأثیر متقابل سیستم شکن آنها، در ارتباط درونی با یکدیگر اندیشیده شوند.

از این رو، تشکیل کنفرانس بین المللی بزرگتری در آلمان برای بحث در مورد جزئیات چنین چشم اندازی با شرکت حاملان هر دو ابتکار امنیت مشترک و قرارداد منع سلاح های هسته ای در کشورهای غربی و هم با مشارکت کارشناسان روسیه، چین، ایران، اسرائیل و سایر کشورهای مربوطه در آینده نزدیک کاملاً لازم و حتی اجتناب ناپذیر به نظر می رسد.

برلین، ۰۶ جنوری ۲۰۲۲

محسن مسرت

(۱) من در کنفرانس افغانستان که در اکتوبر ۲۰۲۱ در فرانکفورت برگزار شد به این موضوع پرداختم و قصد دارم در اینجا بیشتر آن را توضیح دهم.